

Εισαγωγή - Η επίδραση του τόκου και του πληθωρισμού στην οικονομία

15 Εμπορικές Τράπεζες Ελλάδα (σε χιλ. ευρώ)	2006	2007	2008	2009	2010
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	6.915.206	7.733.408	8.346.032	8.182.685	8.790.318

Το σύνολο των καθαρών εσόδων από τόκους των 15 μεγαλύτερων εμπορικών τραπεζών στην Ελλάδα ήταν 39,967 δις ευρώ την πενταετία 2006-2010(αύξηση κατά 27,12%, με σημαντική αύξηση πάνω από 7% τη διετία 09-10).

Το εισόδημα αυτό των τραπεζών, ουσιαστικά αφαιρέθηκε από το εισόδημα των δανειοληπτών (και της οικονομίας) την πενταετία 2006-2010, που αντιστοιχεί κατ'ετος σε πάνω από 3% του ΑΕΠ.

Αν συμπεριλάβουμε και την αύξηση και του πληθωρισμού, του κρυφού αυτού φόρου προς τα εισοδήματα, παίρνοντας ως αναφορά τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή¹, το ίδιο διάστημα η συσσωρευτική αύξησή του ανήλθε σε 16,5% (3,3% μ.ο. κατ'έτος). ενώ στη Γερμανία ήταν μόλις 8,3%(1,66% μ.ο. κατ'ετος), 50% δηλαδή χαμηλότερα. (Πάραρτημα)



Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Οι έλληνες δανειολήπτες σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία , θα έπρεπε να αύξαναν το ετήσιο

¹. Οι Εν.ΔΤΚ υπολογίζονται για να παρέχουν συγκρίσιμα στοιχεία για τις διεθνείς συγκρίσεις του πληθωρισμού και, ειδικότερα, για την εκτίμηση του κριτηρίου σύγκλισης, της σταθερότητας των τιμών, όπως απαιτείται από τη Συνθήκη για την ΟΝΕ.

εισόδημα τους τουλάχιστον κατά 6,3% προκειμένου να αντισταθμίζουν τις απώλειες που προκαλούνταν από τους πληρωτέους τόκους και τον ετήσιο πληθωρισμό. Η ετήσια αύξηση του ΑΕΠ της χώρας σε καμία περίπτωση δεν έφτασε σ'αυτά τα επίπεδα τα έτη 2006-2008 που επήλθε αύξηση του ΑΕΠ, με αποτέλεσμα να φέρνει σε δεινή θέση τους έλληνες δανειολήπτες και αν συνυπολογίσουμε ότι μεταξύ 2009-2012 έχουμε κατ'εκτίμηση του Υπ. Οικονομικών, μείωση 20% σε ονομαστικές τιμές του ΑΕΠ, και την ίδια περίοδο αύξηση του ΕνΔΤΚ κατά 11% , η εικόνα γίνεται ακόμα πιο δραματική.

Αντιλαμβανόμαστε την προνομιακή θέση που κατέχει το τραπεζικό σύστημα στην οικονομία, καθώς μπορεί να απορροφά πόρους από την παραδοσιακή του δραστηριότητα, ακόμα και σε περιόδους ύφεσης.

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (ΕΛΛΑΔΑ & ΕΕ)-σε μέσους όρους έτους(%)											
Χώρα	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	ΣΥΝΟΛΑ
Βέλγιο	2,4	1,6	1,5	1,9	2,5	2,3	1,8	4,5	0	2,3	20,8
Δανία	2,3	2,4	2	0,9	1,7	1,9	1,7	3,6	1,1	2,2	19,8
Γερμανία	2,4	1,3	1	1,8	1,9	1,8	2,3	2,8	0,2	1,2	16,7
Ελλάδα	3,7	3,9	3,4	3	3,5	3,3	3	4,2	1,3	4,7	34
Ισπανία	2,8	3,6	3,1	3,1	3,4	3,6	2,8	4,1	-0,3	1,8	28
Γαλλία	1,8	1,9	2,2	2,3	1,9	1,9	1,6	3,2	0,1	1,7	18,6
Ιρλανδία	4	4,7	4	2,3	2,2	2,7	2,9	3,1	-1,7	-1,6	22,6
Ιταλία	2,3	2,6	2,8	2,3	2,2	2,2	2	3,5	0,8	1,6	22,3
Λουξεμβούργο	2,4	2,1	2,5	3,2	3,8	3	2,7	4,1	0	2,8	26,6
Ολλανδία	5,1	3,9	2,2	1,4	1,5	1,7	1,6	2,2	1	0,9	21,5
Αυστρία	2,3	1,7	1,3	2	2,1	1,7	2,2	3,2	0,4	1,7	18,6
Πορτογαλία	4,4	3,7	3,3	2,5	2,1	3	2,4	2,7	-0,9	1,4	24,6
Φινλανδία	2,7	2	1,3	0,1	0,8	1,3	1,6	3,9	1,9	1,7	17,3
Σουηδία	2,7	2	2,3	1	0,8	1,5	1,7	3,3	1,6	1,9	18,8
Ηνωμένο Βασίλειο	1,2	1,3	1,4	1,3	2,1	2,3	2,3	3,6	2,2	3,3	21
Ευρωπαϊκή Ένωση	2,3	2,1	2	2	2,1	2,2	2,3	3,7	1	2,1	21,8
Ζώνη ευρώ	2,5	2,2	2,1	2,1	2,2	2,2	2,1	3,3	0,3	1,6	20,6

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ Ε.Κ.Τ. - Τ.τ.Ε.

Σύμφωνα με τον πρωταρχικό σκοπό της νομισματικής πολιτικής που ασκεί η ΕΚΤ(μαζί με την ΤτΕ και τις υπόλοιπες κεντρικές τράπεζες) είναι η σταθερότητα των τιμών, δηλ. ο πληθωρισμός στην ευρωζώνη, να κινείται κοντά στα επίπεδα μεταξύ (0 και 2%) σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Αυτό δε συνέβη δυστυχώς τότε σε όλη τη δεκαετία του ευρώ στην Ελλάδα(πίνακας).

Η χώρα μας, σε μέσους όρους δεκαετίας, κινήθηκε υψηλότερα κατά 65% σε σχέση με το σύνολο των χωρών της ζώνης του ευρώ στο μέγεθος του πληθωρισμού, κι αυτό δεν οφειλόταν, όπως πολλοί δογματικά υποστηρίζουν, στην αύξηση των μισθών των εργαζομένων (πληθωρισμός μισθών και τιμών) καθώς οι όποιες αυξήσεις δόθηκαν, κινούνταν στα πλαίσια της πολιτικής σύγκλισης με την ΟΝΕ, αλλά πυροδοτήθηκαν από τον πληθωρισμό ζήτησης, αποτέλεσμα του ρυθμού πιστωτικής επέκτασης.

Έτσι δεν υπάρχει πρόβλημα και στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα, καθώς αποτελεί απλώς αντανάκλαση της υπάρχουσας διαφοράς στον πληθωρισμό, που οφείλεται στη αναποτελεσματική νομισματική πολιτική.

Το εργαλείο λοιπόν με το οποίο, επετεύχθησαν αυτές οι “επιδόσεις πληθωρισμού”, ήταν η επεκτατική νομισματική πολιτική (αύξηση της ποσότητας χρήματος) που ακολούθησε η ΕΚΤ. Κάτι που έδωσε αυξημένη και φτηνή (λόγω μείωσης επιτοκίων) ρευστότητα στις εμπορικές τράπεζες, οι οποίες μετέφεραν μέσω του δανεισμού την ρευστότητα αυτή, στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Αν στην ακολουθούμενη νομισματική πολιτική προσθέσουμε και την απότομη αύξηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ και τις τεράστιες αυξήσεις στην αγορά καυσίμων που εμφανίστηκαν(τον Φεβρουάριο του 1999 η τιμή του βαρελιού ήταν 10,2\$ ενώ σήμερα και από το 2006 έχει ξεπεράσει τα 100\$) έχουμε ένα εκρηκτικό μίγμα πληθωρισμού, που δεν οφείλεται στις όποιες διεκδικήσεις των συνδικάτων.

Εάν η Ελλάδα δεν είχε προσχωρήσει στην ΟΝΕ το 2001, η ΤτΕ θα έθετε κατά την περίοδο 2001-2003 ονομαστικό επιτόκιο τρεις με τρεισήμισι φορές υψηλότερο του μέσου επιτοκίου της ΕΚΤ την ίδια περίοδο (10-12% έναντι 3,5%) προκειμένου να ελέγξει τον πληθωρισμό. Η ασυμβατότητα αυτή μπορεί να εξηγήσει την συμπεριφορά του Ελληνικού πληθωρισμού κατά τα χρόνια της συμμετοχής της Ελλάδας στην ΟΝΕ. Με βάση τις συνθήκες υψηλής ζήτησης που δημιούργησε η ανάπτυξη αυτή, **η Ελλάδα χρειαζόταν μια σχετικά περιοριστική νομισματική πολιτική, για να αποτρέψει αύξηση του ρυθμού πληθωρισμού κάτι που δεν υλοποιήθηκε με αρχική ευθύνη της ΕΚΤ και της ΤτΕ.**

Η αύξηση δανεισμού που γνώρισε η χώρα, δεν είχε ιστορικό προηγούμενο. Αυτό το πλεόνασμα χρήματος, μεταφέρθηκε κατα κύριο λόγο, στην κατανάλωση(στεγαστική πίστη-εισαγόμενα καταναλωτικά αγαθά) και όχι στις παραγωγικές επενδύσεις, με συνέπεια την ανοδική πίεση στις τιμές των προϊόντων. Κύρια ευθύνη για τον αυξημένο πληθωρισμό εκτός από την ΕΚΤ, έχουν και οι εμπορικές τράπεζες, καθώς τα επιτόκια

που δόθηκαν για το νέο δανεισμό, ήταν συγκριτικά αρκετά υψηλότερα σε σχέση με το σύνολο της ζώνης του ευρώ, με αποτέλεσμα να επηρεάσουν θετικά την αύξηση περαιτέρω των τιμών, με συνέπεια την απόκλιση από το στόχο της ΕΚΤ για πληθωρισμό ως 2% στη χώρα.



Πηγή: ΤτΕ

Πηγή: ΤτΕ

Συγκεκριμένα :

α) τα **επιτόκια υπεραναλήψεων και πιστωτικών καρτών** ήταν αυξημένα κατά 40% σε σχέση με το μέσο όρο της ζώνης του ευρώ ενώ οι καταθέσεις ως 1 έτος είχαν αυξημένα επιτόκια **ΜΟΝΟ κατά 22,52%**.

β) τα επιτόκια καταναλωτικών δανείων αυξημένα **κατά 39,67%**, ενώ των στεγαστικών ήταν υψηλότερα κατά **6,9%**.

γ) τα επιτόκια αλληλόχρεων προς επιχειρήσεις(κυρίως μεσαίες-μικρομεσαίες) αυξημένα κατά **30,58%** με αρνητικές επιδράσεις όπως είναι φανερό, πέραν της μετατόπισης των υψηλών επιτοκίων στις τιμές των προϊόντων, και στην διεθνή ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων (εξαγωγές) λόγω της υψηλής επιβάρυνσης των τόκων δανεισμού τους σε σχέση με τις άλλες χώρες της ευρωζώνης.

Κατηγορία	Διαφορές επιτοκίων Ελλάδος με τη ζώνη του Ευρώ (μέσοι όροι 2003-2010)
Καταθέσεις 1 μέρας	15,13%
Καταθεσεις ως 1 έτος προς ιδιώτες	22,52%
Καταθέσεις ως 1 έτος προς επιχειρήσεις	24,46%
Υπεραναλήψεις,πιστωτικές κάρτες προς ιδιώτες	39,97%
Καταναλωτικά προς ιδιώτες ως 5 ετη	39,67%
Στεγαστικά δάνεια προς ιδιώτες	6,90%
Αλληλόχρεοι προς επιχειρήσεις	30,58%

Πηγή:ΤτΕ

Με αυτή τη νομισματική πολιτική στά επιτόκια και στήν αύξηση νομισματικής κυκλοφορίας που ακολουθήθηκε, η χώρα μας επέτυχε μεν αυξημένους ρυθμούς αύξησης του ΑΕΠ σε σχέση με την υπόλοιπη ευρωζώνη, αλλά αυτό ήταν προϊόν υπερθέρμανσης της οικονομίας(μέσω του αυξημένου δανεισμού ιδιωτικού και δημοσίου) και όχι από την εύρυθμη λειτουργία και προσαρμογής της οικονομίας μας στο ευρώ.

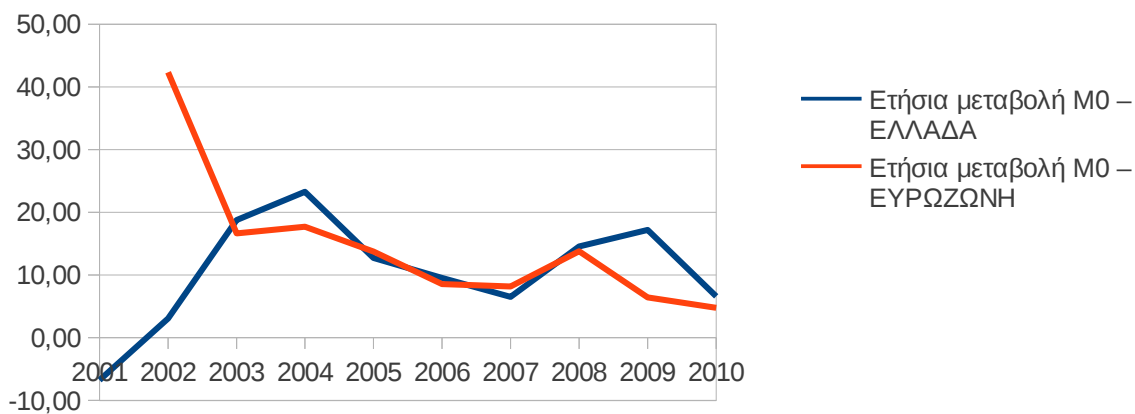
Το μέγεθος αύξησης της προσφοράς χρήματος και κυρίως του νομίσματος σε κυκλοφορία (γραφήματα), που αποφάσισε η ΕΚΤ να ακολουθήσει η ευρωζώνη, δεν συμφωνούσαν καμμία φορά με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας, όπως αποδείχτηκε από τα στοιχεία του πληθωρισμού, καθώς η αυξημένη ρευστότητα (πιστωτική επέκταση) που επήλθε στο σύστημα επηρέασε αυξητικά τον πληθωρισμό.

Η ακολουθούμενη επιτοκιακή πολιτική των ελληνικών εμπορικών τραπεζών αλλά και της ΕΚΤ στα βασικά επιτόκια αναχρηματοδότησης, έκανε την εικόνα ακόμα πιο θολή ως προς τον πρωταρχικό στόχο του ευρωσυστήματος, που είναι, η σταθερότητα των τιμών. Και όσον αφορά την αρνητική συμβολή των εμπορικών τραπεζών στην αύξηση του πληθωρισμού, αν δεν υπήρχει τέτοια μεγάλη ψαλίδα των

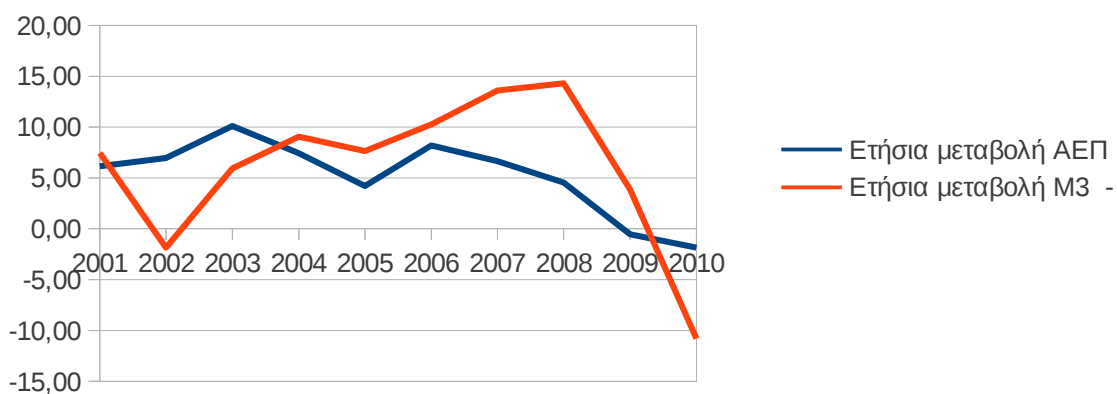
επιτοκίων μεταξύ της χώρας μας και των άλλων μελών της ευρωζώνης, θα χρειαζόταν μικρότερο ποσό τόκων για την αποπληρωμή των δανείων, επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Και όσο χρειαζόταν μεγαλύτερο ποσό τόκων, τόσο η ζήτηση για χρήμα επηρέαζε αυξητικά τον πληθωρισμό της Ελλάδας.

Ετήσιες μεταβολές νομίσματος σε κυκλοφορία (Μ0)

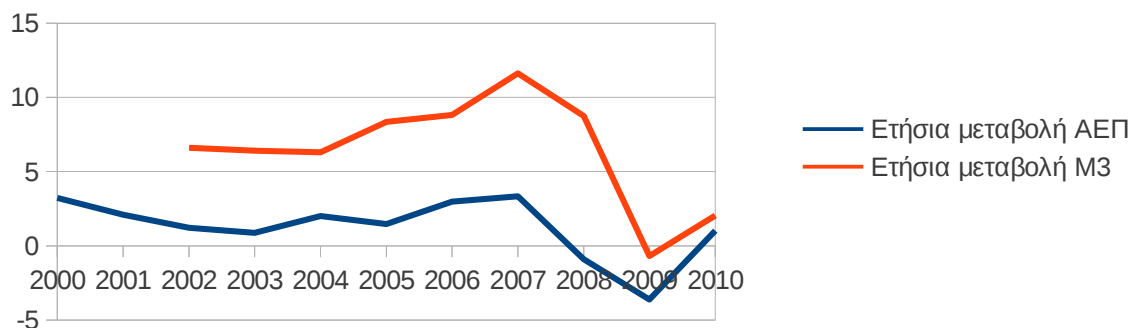
- σε εκατοστιαίες μονάδες-



Ελλάδα



Ευρωζώνη



Πηγή: ΤτΕ - (Μ3=Νόμισμα σε κυκλοφορία+Σύνολο καταθέσεων-ρεpos)

I. ΚΑΘΑΡΟ ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ

Οι τράπεζες αποτελούν βασικό παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης, εφόσον η ροή χρηματοδότησης μεταξύ δανειστών και δανειζόμενων είναι καθοριστική για την μεγέθυνση της οικονομικής δραστηριότητας. Επομένως, η κατανοήση των παραγόντων εκείνων που διαμορφώνουν το καθαρό περιθώριο επιτοκίου είναι σημαντική για όλους όσους εμπλέκονται στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου υπολογίζεται ως ο λόγος της διαφοράς μεταξύ εσόδων και εξόδων τόκων προς το σύνολο των κερδοφόρων στοιχείων του ή του συνόλου ενεργητικού. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή τόσο υψηλότερη είναι η επιβάρυνση που αποδέχονται οι δανειολήπτες ή χαμηλότερη η απόδοση που παίρνουν οι καταθέτες. Τιμή υψηλότερη του 2% είναι γενικά αποδεκτή από τις διοικήσεις των τραπεζών καθώς αφήνει υψηλά περιθώρια οργανικής κερδοφορίας.

Τα έσοδα από τόκους και τα έξοδα για τόκους αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος των λειτουργικών εσόδων και εξόδων αντίστοιχα των τραπεζών.

	2006	2007	2008	2009	2010
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (Net interest Margin)	2,79%	2,46%	2,21%	2,00%	2,22%

Πηγή : Ετήσιες Εκθέσεις Ελληνικών Τραπεζών

Για τις ελληνικές εμπορικές τράπεζες διακρίνουμε η τιμή του περιθωρίου να κινείται για όλη τη διάρκεια της περιόδου άνω του 2%. Η υψηλότερη κερδοφορία του τραπεζικού συστήματος επιτεύχθηκε το 2007 με δείκτη 2,46%. Σε χρονιά ύφεσης (2010) διακρίνουμε την αύξηση του περιθωρίου, που αναδεικνύει και την υψηλή καθαρή επιβάρυνση της πελατείας των τραπεζών.

Κι αυτό αποδεικνύεται από τη διεθνή σύγκριση και διαχρονικά, στους παρακάτω πίνακες, των τραπεζικών ομίλων στην Ευρώπη, στοιχείο που δείχνει τα υψηλά περιθώρια κέρδους που έχουν οι ελληνικές τράπεζες, και αυτόματα και της υψηλής ανταγωνιστικότητάς τους.

Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο στο σύνολο του ενεργητικού (%)												
	Austria	Belgium	Cyprus	Germany	Spain	Finland	France	Greece	Ireland	Italy	Netherlands	Portugal
2010	1.7054	1.2003	2.0030	1.0034	1.8311	1.1580	1.2532	2.7607	1.1708	1.6526	1.2842	1.4521
2009	1.5853	1.2548	1.7882	1.0008	2.0130	1.3458	1.1953	2.6980	1.4486	1.8370	1.1481	1.4874
2008	1.5503	1.0223	2.0695	0.8379	1.7017	1.4196	0.7192	2.8271	1.9095	1.8929	1.0394	1.8638

Πηγή:ΕΚΤ

Table 16 Net interest margin as % of banks' total assets

Country	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Mean	Change (%)
1 Austria		1.82	2.32	1.65	1.74	1.77	1.86	1.80	1.85	-1.10
2 Belgium	1.54	1.74	1.87	1.50	1.45	1.50	1.41	1.40	1.55	-9.09
3 Cyprus	2.14	2.24	2.47	2.41	2.82	2.64	2.45	2.51	2.46	17.29
4 Czech Republic	3.51	3.61	4.56	3.42	3.24	3.12	2.74	2.54	3.34	-27.64
5 Denmark	1.81	1.97	1.87	1.72	1.52	1.57	1.42	1.36	1.66	-24.86
6 Estonia	5.66	6.14	6.09	5.09	5.36	5.04	4.63	4.03	5.26	-28.80
7 Finland	2.37	3.62	2.35	2.17	2.40	2.03	2.06	1.92	2.37	-18.99
8 France	1.63	1.62	1.48	1.45	1.14	1.13	1.12	1.15	1.34	-29.45
9 Germany	2.39	2.31	2.12	2.13	1.88	1.78	1.8	1.86	2.03	-22.18
10 Greece	2.13	2.5	2.67	2.89	2.66	2.87	2.85	3.51	2.76	64.79
11 Hungary	4.63	5.05	4.87	4.51	4.72	4.76	4.97	4.62	4.77	-0.22
12 Ireland		2.27	2.49	2.03	1.9	1.9	1.81	1.29	1.96	-43.17
13 Italy		2.87	2.82	2.22	2.92	2.94	3.05	2.99	2.83	4.18
14 Latvia	7.71	6.34	7.12	6.7	5.19	4.45	3.5	3.1	5.51	-59.79
15 Lithuania	9.17	7.16	5.88	5.99	5.58	4.71	4.2	3.42	5.76	-62.70
16 Luxembourg	0.82	0.79	0.76	0.73	0.67	0.73	0.71	0.68	0.74	-17.07
17 Malta		2.45	2.51	2.24	3.22	2.35	1.65	2	2.35	-18.37
18 Netherlands	1.9	1.93	1.86	1.84	1.67	1.59	1.63	1.63	1.76	-14.21
19 Poland	4.67	5.61	5.65	5.2	5.48	4.48	3.76	3.38	4.78	-27.62
20 Portugal		2.79	3.01	2.7	2.69	2.5	2.46	2.23	2.63	-20.07
21 Slovakia	3.21	2.63	1.97	1.1	2.96	3.4	3.83	3.58	2.84	11.53
22 Slovenia	4.67	4.48	5.54	4.3	4.87	3.96	3.56	3.29	4.33	-29.55
23 Spain	2.99	3.16	3.13	3.02	3.02	3.21	3.02	2.75	3.04	-8.03
24 Sweden	1.62	1.48	1.32	1.38	1.42	1.49	1.54	1.54	1.47	-4.94
25 United Kingdom		1.93	2.32	2.24	1.99	1.94	1.88	1.69	2.00	-12.44
EU-25 average	3.40	3.14	3.16	2.83	2.90	2.71	2.56	2.41	2.89	-29.06
EU-15 average	1.92	2.19	2.16	1.98	1.94	1.93	1.91	1.85	1.98	-3.47
EU-10 average	5.04	4.57	4.67	4.10	4.34	3.89	3.53	3.25	4.17	-35.59

Source: BankScope

II. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑ)

Η οργανική κερδοφορία ή ο δείκτης αποτελεσματικότητας (λειτουργικά έσοδα μινον λειτουργικά έξοδα) των 15 μεγαλύτερων εμπορικών τραπεζών μεταξύ 2006-2010 εμφάνισε σημαντικές διακυμάνσεις, σημειώνοντας την υψηλότερη τιμή του στην ιστορία του, το 2007. Η συνολική οργανική κερδοφορία το ίδιο διάστημα ανήλθε σε **21,94 δις ευρώ**. Οι αυξομειώσεις που επήλθαν μετά το 2007 οφείλονται στα αρνητικά αποτελέσματα των χρηματοοικονομικών πράξεων και του επενδυτικού τους χαρτοφυλακίου (μετοχές, ομόλογα).

15 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2006	2007	2008	2009	2010
ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑ	4.571.631	4.994.021	4.008.413	4.671.466	3.694.534
(σε χιλ. Ευρώ)					

Πηγή : Ετήσιες Εκθέσεις Ελληνικών Τραπεζών

	2006	2007	2008	2009	2010
Δείκτης Αποτελεσματικότητας	51,55%	52,79%	59,67%	56,84%	61,81%

Σημαντική είναι, η αύξηση της οργανικής κερδοφορίας κατά 40,2% που σημειώθηκε το α' εξάμηνο του 2011, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, στοιχείο που αποδεικνύει τη προσωρινή επιβάρυνση που εμφανίστηκε κατά το 2010.

Συγκρίνοντας το βασικό αυτό δείκτη για τις διοικήσεις των τραπεζών, στις γερμανικές εμπορικές τράπεζες, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Bundesbank, κινήθηκε στα εξής επίπεδα: το 2006 : 66%, το 2007 : 65,5%, το 2008: 93,6% και το 2009 : 73,5%. Διακρίνουμε την ευνοϊκότερη θέση και την καλύτερη αποτελεσματικότητα των ελληνικών εμπορικών τραπεζών.

Η εικόνα στους ευρωπαϊκούς τραπεζικούς ομίλους σύμφωνα με στοιχεία της ΕΚΤ, είναι η ακόλουθη:

Δείκτης αποτελεσματικότητας τραπεζικών ομίλων ΕΕ (%)

	Austria	Belgium	Cyprus	Germany	Spain	Finland	France	Greece (GR)	Ireland	Italy	Netherlands	Portugal
2010	-65.7548	-60.8638	-55.2874	-66.5852	-47.5877	-60.1626	-64.5668	-55.1682	202.1668	-62.4646	-61.3698	-58.5545
2009	-60.1548	-93.1873	-57.0266	-68.5137	-42.5055	-58.0801	-66.7786	-51.2776	-33.1918	-59.7019	-69.7621	-57.9844
2008	-76.5594	-90.6325	-50.6205	-91.1809	-46.5383	-71.7560	-76.5346	-51.4875	-42.3093	-65.7535	-203.3799	-56.4423

Κι εδώ διακρίνουμε την αρκετά ευνοϊκή εικόνα των ελληνικών τραπεζικών ομίλων έναντι των περισσότερων χωρών της Ευρωζώνης και τα τρία χρόνια των διαθέσιμων στοιχείων.

III. ΦΟΡΟΙ

Για το ίδιο διάστημα οι φόροι που καταβλήθηκαν για την οργανική τους κερδοφορία ήταν 2,58 δις ευρώ (11,75% πραγματικό ποσοστό φορολογίας, προ προβλέψεων και απομείωσης ομολόγων).

	2006	2007	2008	2009	2010
Φόροι(σε χιλ ευρώ)	769.172	662.414	407.755	492.342	253.091

Πηγή : Ετήσιες Εκθέσεις Ελληνικών Τραπεζών

IV. 2006-2011: ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΜΙΣΘΟΙ & ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Από τη διαχρονική εξέλιξη των συγκεκριμένων μεγεθών γίνεται αντιληπτό το εξής «παράδοξο». Ενώ είχαμε ονομαστικές αυξήσεις από την εφαρμογή των Κλαδικών Συμβάσεων σε ποσοστό 20,77%, και αναμένουμε να υπάρχει ΑΝΑΛΟΓΗ αύξηση του μέσου μισθού ανά εργαζόμενο, εντούτοις αυτός αυξήθηκε κατά μόνο 8,72% στην πενταετία 2006 – 2010 παρόλο που εμφανίστηκε και αύξηση του προσωπικού κατά 6,33%. Από το ποσοστό του 20,77%, απουσιάζει ο υπολογισμός και του χρονοεπιδόματος, πράγμα που θα αύξανε ανάλογα, το ποσοστό των αυξήσεων από τις Κλαδικές Συμβάσεις την περίοδο αυτή. Ακόμα όμως και χωρίς τον υπολογισμό του, η “αρνητική ωρίμανση” των μικτών κατά κεφαλή μισθών τις τράπεζες ανήλθε σε -12,05%. Η πραγματική μέση αύξηση του μικτού μισθού ήταν δηλαδή 8,72% στην πενταετία, ενώ αναμενόταν αύξηση κατά 20,77% τουλάχιστον σύμφωνα με τις ονομαστικές αυξήσεις των Κλαδικών Συμβάσεων.

Ετήσιες μεταβολές (%) στοιχείων Κόστους Εργασίας

	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2006—2010	9μηνο 2011*
Κόστος Εργασίας	13,13	4,11	5,6	-3,69	19,79	-6,2
Μισθοί και ημερομίσθια	9,9	5,59	4,65	-4,81	15,61	χωρίς στοιχεία
Κόστος Εργασίας ανά εργαζόμενο	9,62	-2,37	5,56	-0,29	12,65	2,86
Μισθοί και ημερομίσθια ανά εργαζόμενο	6,49	-0,99	4,62	-1,44	8,72	χωρίς στοιχεία
Αριθμός προσωπικού	3,2	6,64	0,03	-3,42	6,33	-8,8
Κλαδικός μισθός	5,68	8,34	5,49	0	20,77	0
Ωρίμανση	0,81	-9,33	-0,87	-1,44	-12,05	

Πηγή: Ετήσιες Εκθέσεις Τραπεζών

* λογιστικές κατάστασεις 9 μεγάλων τραπεζών

Η αύξηση των κλαδικών ΣΣΕ, δεν έφερε όπως είδαμε, και ανάλογη αύξηση στους μέσους μισθούς ανα εργαζόμενο, των τραπεζοϋπαλλήλων. Οδηγούμαστε στο συμπέρασμα, ότι αυτό οφείλεται κυρίως στην αύξηση του προσωπικού που έγινε με αντικατάσταση «παλαιότερων» εργαζόμενων μέσω εθελουσίων εξόδων ή και συνταξιοδοτήσεων, από «νεότερους» υπαλλήλους με χαμηλότερες αποδοχές.

Για το 9μηνο του 2011 σύμφωνα με τις λογιστικές καταστάσεις των μεγαλύτερων τραπεζών, διακρίνουμε την μείωση κατά 6,2% του κόστους εργασίας σε απόλυτα μεγέθη και την μείωση 8,8% της απασχόλησης στον κλάδο.

V. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Η παραγωγικότητα της εργασίας (καθαρά έσοδα από τόκους ανά εργαζόμενο - εσοδα τόκων από χορηγήσεις αφαιρώντας τα εξοδα για τόκους καταθέσεων-) στις 15 εμπορικές τράπεζες, εμφανίζεται αυξανόμενη και με **θετική μεταβολή κατά 19,54%** την εν λόγω περίοδο (2006-2010). Χρησιμοποιούμε τον εν λόγω δείκτη, από τη διεθνή βιβλιογραφία και τις εκτιμήσεις για την παραγωγικότητα στις τράπεζες σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ και την Eurostat.

Πηγή : Ετήσιες Εκθέσεις Ελληνικών Τραπεζών

Το ίδιο διάστημα η αύξηση του συνολικού κόστους εργασίας (μικτοί μισθοί + εργοδοτικές εισφορές) αυξήθηκε κατά 19,79%, αύξηση που συμβαδίζει με την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας. Βέβαια στο συνολικό κόστος εργασίας περιλαμβάνονται πέραν των υποχρεωτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, και οικιοθελείς-μονομερείς και έκτακτες παροχές του εργοδότη που το εν λόγω διάστημα κινήθηκαν σε υψηλά επίπεδα.

Στο επίπεδο των μικτών μισθών ανά εργαζόμενο (κατά κεφαλή μισθολογικό κόστος) η αύξηση ήταν της τάξης 8,72% το ίδιο διάστημα έναντι αύξησης παραγωγικότητας 19,54%, στοιχείο που αποδεικνύει την μερική αποσύνδεση των μισθών με την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας (χάσμα 10,82%).

VI. ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ-Ε.Ε.

- Ορισμός : Κατά κεφαλή κόστος εργασίας προς τα καθαρά έσοδα από τόκους ανά εργαζόμενο (εσοδα τόκων από χορηγήσεις αφαιρώντας τα εξοδα για τόκους καταθέσεων) .

Λαμβάνουμε υπόψη το συγκεκριμένο δείκτη, καθώς δεν μπορεί να επιβαρυνθεί πλασματικά αρνητικά (ή και θετικά) η παραγωγικότητα της εργασίας, συμπεριλαμβάνοντας τα έσοδα από τις παράπλευρες εργασίες της επενδυτικής τραπεζικής και των προμηθειών, που ασκούν συμπληρωματικά οι εμπορικές τράπεζες, με τη βασική και παραδοσιακή τους διαμεσολάβηση μεταξύ αποταμιευτών και δανειοληπτών.

Κι αυτό διότι η διακύμανση των χρηματιστηριακών δεικτών και οι αξίες των χρεογράφων που διακρατούν οι τράπεζες στα χαρτοφυλάκιά τους, δεν καθορίζονται από την εντατικότερη εργασία ή όχι των εργαζόμενων, αλλά από την “ελεύθερη” αγορά, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη αλλά και την παρέμβαση των τραπεζοπαλλήλων, αλλά από τους επενδυτές.

Το προσαρμοσμένο μοναδιαίο κόστος εργασίας των 15 μεγαλύτερων εμπορικών τραπεζών στην Ελλάδα(ο λόγος δηλαδή μεταξύ παραγωγικότητας ανα εργαζόμενο και του κατά κεφαλή συνολικού κόστους εργασίας), παρουσίασε μείωση κατά 5,77% το διάστημα 2006-2010, στοιχείο που αναδεικνύει την βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

(ποσοστιαίες μεταβολές 2006=100)	2007	2008	2009	2010	2006-2010
Προσαρμοσμένο μοναδιαίο κόστος εργασίας	1,16	-3,53	7,71	-10,35	-5,77

Πηγή : Ετήσιες Εκθέσεις Ελληνικών Τραπεζών

Σύμφωνα με συντηρητικές εκτιμήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του α'εξαμήνου από την ΤΤΕ και των αποτελεσμάτων του 9μήνου των μεγαλύτερων εμπορικών τραπεζών, επήλθε περαιτέρω μείωση του προσαρμοσμένου μοναδιαίου κόστους εργασίας στις τράπεζες το 2011, πλησίον του 4% (συνολική μείωση 2006-2011 πλησίον του 10%).

Η εικόνα του προσαρμοσμένου μοναδιαίου κόστους εργασίας, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, αποδεικνύει τη χαμηλή συσχέτιση μεταξύ του κατά κεφαλή κόστους εργασίας και της παραγωγικότητας της εργασίας στην Ελλάδα, σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ.

Αυτό δείχνει πως οι μισθοί στις τράπεζες, αν ληφθεί υπόψη και η παραγωγικότητα, όχι μόνο δεν είναι «υπερβολικοί» στην Ελλάδα, αλλά σε σχέση με τους ανταγωνιστές στην Ευρώπη, «αποσπούν» χαμηλότερα μερίδια παραγωγικότητας.

Προσαρμοσμένο Μοναδιαίο κόστος εργασίας στις τράπεζες (σε ποσοστιαίες μονάδες)												
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Austria	70,07%	66,90%	66,91%	68,54%	68,87%	69,51%	72,66%	76,76%	73,28%	69,81%		
Belgium	58,84%	65,24%	64,41%	61,53%	59,42%	57,49%	57,03%	61,56%	66,09%	56,69%		
Finland	36,77%	32,97%	35,98%	40,99%	41,86%	38,65%	35,80%	33,19%	32,31%	28,35%	34,99%	
Germany	52,60%	58,01%	57,55%	51,10%	53,69%	51,11%	51,83%	54,04%	50,83%	48,45%	52,22%	
Ireland	44,09%	45,27%	44,41%	42,74%	41,80%	44,24%	42,82%	41,94%	38,57%	30,14%	30,59%	
Italy	56,42%	49,56%	43,16%	45,65%	48,13%	47,94%	47,09%	50,95%	50,20%	45,15%	51,04%	
Netherlands	66,84%	74,73%	73,95%	67,61%	63,16%	65,67%	62,78%	66,20%	68,72%	60,82%	54,31%	
Spain	57,14%	60,10%	47,01%	50,24%	47,48%	53,59%	47,88%	43,35%	40,12%	38,50%	35,45%	
Greece								42,14%	42,62%	41,12%	44,29%	39,71%

Πηγή: ΟΟΣΑ - Ελλάδα : Ετήσιες Εκθέσεις – Επεξεργασία : Γραμματεία Εργασιακών Σχέσεων

Δική μας εκτίμηση, που αποδίδει ακόμα **πιο ρεαλιστική απεικόνιση του προσαρμοσμένου μοναδιαίου κόστους εργασίας**, χωρίς να αποτελεί σε καμία περίπτωση και την πραγματική εικόνα, αφού **και στους μισθούς** περιλαμβάνονται μονομερείς παροχές του εργοδότη, είναι:

- η συσχέτιση των κατά κεφαλή μικτών μισθών (οχι του συνολικού κόστους εργασίας) προς την παραγωγικότητα της εργασίας ανά εργαζόμενο. Κι επιλέγουμε αυτή την ερμηνεία, διότι οι εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής – υποχρεωτικής ασφάλισης – εισφορές ΟΑΕΔ και εισφορές προς τρίτους, δεν μπορούν να επιβαρύνουν αρνητικά την παραγωγικότητα των μισθωτών αφού το ύψος τους και η ύπαρξη τους, δεν ρυθμίζεται και δεν καθορίζεται από τους εργαζόμενους.

Σύμφωνα με την παραπάνω μεθοδολογία η εικόνα που εμφανίζεται είναι η εξής

ποσοστιαίες μεταβολές 2006-100	2007	2008	2009	2010	2006-2010
Μισθοί προς παραγωγικότητα	-1,73	-2,16	6,74	-11,39	-9,05

Πηγή : Ετήσιες Εκθέσεις Ελληνικών Τραπεζών

Εμφανίζεται λοιπόν η ύστερηση σε μεγαλύτερο βαθμό, σε σχέση με το συνολικό κόστος εργασίας, της συσχέτισης μισθών και παραγωγικότητας, στοιχείο που μας δίνει τη δυνατότητα να συμπεράνουμε ανεπιφύλακτα, **την πλήρη ασυμμετρία και αποσύνδεση μισθών και παραγωγικότητας, στις ελληνικές εμπορικές τράπεζες.**

VII. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΙ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (2006-2010)

Η κλασική μέθοδος μέτρησης της παραγωγικότητας της εργασίας είναι: ο λόγος της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που δημιουργείται στον κάθε οικονομικό κλάδο προς τον αριθμό των εργαζόμενων(απασχολούμενοι) σ' αυτόν ή προς τις συνολικές ώρες εργασίας στον ίδιο κλάδο.

Με αυτή τη μέθοδο και με βάση στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ (01/2012), βρέθηκε ότι:

- **το 2010 η παραγωγικότητα στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς² ξεπερνούσε τη μέση παραγωγικότητα της υπόλοιπης οικονομίας³ κατά 123,97%.**

Η Τράπεζα Ελλάδος χρησιμοποιεί ένα δείκτη παγκόσμιας πρωτοτυπίας στις Εκθέσεις της, σύμφωνα με τον οποίο η παραγωγικότητα της εργασίας είναι ο λόγος της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας προς τον αριθμό των μισθωτών και όχι των συνολικά απασχολούμενων στην οικονομία. Η αναπροσαρμογή σύμφωνα με αυτή τη συλλογιστική μας δίνει ότι, το 2010 η παραγωγικότητα στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ξεπερνούσε τη μέση παραγωγικότητα της υπόλοιπης οικονομίας κατά 60%. Όπως αποδεικνύεται ο δείκτης της ΤτΕ υποτιμά την παραγωγικότητα καθενός συγκεκριμένου κλάδου όταν συγκρίνεται με την υπόλοιπη οικονομία.

Ωστόσο, ειδικά για τα πιστωτικά ιδρύματα, ο τρόπος μέτρησης της παραγωγικότητας της εργασίας διαφέρει από αυτόν που ισχύει για την υπόλοιπη οικονομία. **Πιο δόκιμο μέγεθος για τη μέτρηση της παραγωγικότητας της εργασίας στα πιστωτικά ιδρύματα, θεωρείται, σύμφωνα με εγχειρίδια του ΟΟΣΑ αλλά και της Eurostat, τα καθαρά έσοδα από τόκους (τόκοι εισπρακτέοι μείον τόκοι πληρωτέοι) ανά εργαζόμενο.** Η αιτιολόγηση επιλογής αυτής της μεθόδου, συνίσταται στο γεγονός ότι, δεν μπορεί να επιβαρύνεται αρνητικά (ή θετικά), η παραγωγικότητα της εργασίας από τις διακυμάνσεις των διεθνών αγορών, και συγκεκριμένα από τα αποτελέσματα στο χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών πράξεων και στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο των τραπεζών, τα οποία προσμετρώνται στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του κλάδου.

Υπολογίζοντας την παραγωγικότητα της εργασίας με βάση τον παραπάνω ορισμό, προκύπτει ότι αυτή ανερχόταν το 2010 σε € 143.144 στις 15 εμπορικές τράπεζες του δείγματος μας.

Με βάση τα παραπάνω, **το 2010 η μέση παραγωγικότητα της εργασίας στις 15 εμπορικές τράπεζες του δείγματός μας ξεπερνούσε την παραγωγικότητα του υπολοίπου της οικονομίας κατά 146,78%** (2009: 120,96%). Να τεθεί υπόψη ότι υπερεκτιμούμε την παραγωγικότητα στο υπόλοιπο της οικονομίας καθώς λαμβάνουμε υπόψιν τον αριθμό μισθωτών και όχι απασχολούμενων(δείκτης ΤτΕ).

²Χωρίς τις ασφαλιστικές υπηρεσίες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία- K64 NACE R.2)

³πλήν γεωργίας,κτηνοτροφίας,αλιείας,δημόσιας διοίκησης,άμυνας,κοινωνικής ασφάλισης

Μένει να εξετάσουμε κατά πόσον το μέσο επίπεδο μισθών στον κλάδο, συγκρινόμενο με το μέσο μισθό στο σύνολο της οικονομίας, αντανακλά τις παραπάνω διαφορές στην παραγωγικότητα. Η σύγκριση, για την περίοδο 2006-2009, που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία στο σύνολο της οικονομίας, για τους μικτούς μισθούς απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Ετήσιοι Μικτοί Μισθοί και Ημερομίσθια (Ελλάδα)			
Ετος	Υπόλοιπο οικονομίας	15 Εμπορικές Τράπεζες	Διαφορά
2010	-	38930	-
2009	28.241	39.498	39,86%
2008	26.661	37.755	41,61%
2007	26.328	38.131	44,83%
2006	24.122	35.806	48,44%

Παραγωγικότητα εργασίας ανά μισθωτό (Ελλάδα)			
Ετος	Υπόλοιπο οικονομίας	15 Εμπορικές Τράπεζες	Διαφορά
2010	58005	143144	146,78%
2009	58.245	128.697	120,96%
2008	57.950	131.310	126,59%
2007	55.686	129.755	133,01%
2006	54.100	119.742	121,33%

Πηγή : Eurostat-Annual Gross Earnings – ΕΛΣΤΑΤ – Ετήσιες Εκθέσεις Τραπεζών

Από τους πίνακες προκύπτει ότι, το 2009 που έχουμε τα τελευταία συγκριτικά στοιχεία μισθών: ενώ ο μέσος μισθός, αντιστοιχούσε στο 48,48% της μέσης παραγωγικότητας του υπόλοιπου της οικονομίας, ο μέσος μισθός στις εμπορικές τράπεζες αντιστοιχούσε σε σαφώς μικρότερο ποσοστό, στο 30,69% της μέσης παραγωγικότητας.

Με άλλα λόγια, οι διαφορές στην παραγωγικότητα της εργασίας δικαιολογούν πλήρως τον υψηλότερο μέσο μισθό στις εμπορικές τράπεζες στην Ελλάδα, σε σχέση με τον μέσο μέσο μισθό της οικονομίας. Και όχι μόνον αυτό, αλλά επιπλέον προκύπτει πως ο τραπεζοϋπάλληλος «εισπράττει» χαμηλότερο μερίδιο από την παραγωγικότητά του, σε σχέση με αυτό που εισπράττει ο μέσος εργαζόμενος.

Αν, επιπροσθέτως, συνεκτιμήσουμε ότι κατά το 2010 η παραγωγικότητα στις 15 εμπορικές τράπεζες του δείγματος, αυξήθηκε κατά 11,22%, με ύφεση 3,5%, και με μείωση παραγωγικότητας κατά 0,41% στην υπόλοιπη οικονομία, η παραπάνω απόκλιση μισθών-παραγωγικότητας σε βάρος των τραπεζοϋπαλλήλων το 2010 έχει διευρυνθεί, καθώς ο μέσος μικτός μισθός στις τράπεζες, παρουσίασε μείωση 1,44%.

VIII. ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ Χ/Π ΚΛΑΔΟ ΣΤΗΝ ΕΕ

Μοναδιαίο κόστος εργασίας στο χρηματοπιστωτικό τομέα – ετήσιες μεταβολές (2005=100) – στοιχεία ΕΚΤ

	Austria	Belgium	Cyprus	Germany	Spain	Finland	France	Greece (GR)	Ireland	Italy	Netherlands	Portugal
2010	109.17	113.68	107.20	105.37	114.93	122.34	110.07	114.41	100.36	112.86	108.98	
2009	108.57	113.38	107.76	103.33	113.36	120.04	107.06	112.06	103.65	111.21	110.50	
2008	106.93	110.22	104.09	102.01	112.50	116.41	107.54	111.68	112.48	111.49	109.32	105.07
2007	103.50	106.78	102.02	99.99	107.42	107.87	104.66	110.75	107.12	107.49	107.23	102.71

Διακρίνουμε μεγάλη εμφανιζόμενη αύξηση το 2007 στην χώρα μας, χρονιά της υψηλότερης κερδοφορίας των τραπεζών στην οποία δόθηκαν υψηλά bonus και άλλες έκτακτες παροχές, αλλά και των εξαγορών που έκαναν οι ελληνικές τράπεζες, ενώ τα επόμενα έτη είχαμε συγκρατημένη αύξηση που μεταξύ 2007-2010 ανήλθε σε τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες.

Ο διεθνής αυτός δείκτης, υπολογίζεται με βάση τη **σχέση του συνολικού κόστους εργασίας ανά εργαζόμενο, προς την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανά απασχολούμενο στον κάθε κλάδο**, αξία στην οποία υπολογίζονται και τα κέρδη-ζημίες που προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων των τραπεζών. Υπολογίζονται δηλαδή πέραν των εσόδων από τόκους-προμήθειες και τα αποτελέσματα από τις αποδόσεις των μετοχών,αξιογράφων και ομολόγων που διακρατούν οι τράπεζες στα χαρτοφυλάκια τους, στα οποία οι εργαζόμενοι δεν μπορούν να παρέμβουν,καθώς ρυθμίζονται αποκλειστικά από την “συμπεριφορά” των χρηματαγορών-επενδυτών.

Ο διεθνής χρησιμοποιούμενος δείκτης διαμορφώνει μια διαφορετική εικόνα, σε σχέση με τον προηγούμενο πίνακα του προσαρμοσμένου μοναδιαίου κόστους εργασίας, καθώς όπως διαφαίνεται:

- **τα έσοδα-κέρδη από τις επενδυτικές δραστηριότητες των τραπεζών στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ, είναι μεγαλύτερα από τις ελληνικές τράπεζες(ενώ στα έσοδα από τόκους έχουν πλεονέκτημα), με αποτέλεσμα να αλλοιώνουν το μέγεθος της παραγωγικότητας της εργασίας στη χώρα μας,στοιχείο που όπως είπαμε,δεν μπορεί να ρυθμιστεί από την εντατική ή όχι εργασία των τραπεζοπαλλήλων.**

ΙΧ. ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

(στοιχεία Eurostat - Labour costs survey 2008)

1. Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα συγκριτικά στοιχεία που υπάρχουν για τις τράπεζες από την Eurostat σε 15 χώρες της Ε.Ε., **το Κόστος Εργασίας** ανά εργαζόμενο στις τράπεζες στην Ελλάδα για το 2008 ανέρχεται στο 76,06% του μέσου όρου των χωρών αυτών και ξεπερνά μόνο την Μάλτα και την Ιρλανδία. Σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης, ανέρχεται στο 85,86% του μέσου όρου και ξεπερνά μόνο τη Φινλανδία, τη Μάλτα και τη Δανία.

2. Η μεταβολή του κόστους Εργασίας, υπολογιζόμενου σε ονομαστικές τιμές μεταξύ 2004-2008 στις χώρες της ΕΕ που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία είναι : Μάλτα : +19,17%, Ελλάδα : +12,73%, Πορτογαλία : +51,98%, Κύπρος : +44,26%, Φινλανδία : +21,77%, Ισπανία : +15,45%, Γερμανία: +10,44%, Γαλλία : +43,81%, Βέλγιο : +21,70%, Ολλανδία : +18,84%, Αυστρία: +5,86%, Δανία: 16,17%

3. Στη σύγκριση των μικτών **μισθών και ημερομισθίων ανά εργαζόμενο**, η Ελλάδα ξεπερνά μόνο τη Μάλτα και την Ιρλανδία. Το ίδιο μέγεθος, εκφρασμένο σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης(PPS), βρίσκεται στο 85% του μέσου όρου των 15 χωρών και ξεπερνά μόνο τη Φινλανδία.

4. Στη χώρα μας, οι **αμοιβές για τις μη εργάσιμες μέρες** που καταβάλλονται στον κλάδο, υπολογιζόμενες ως ποσοστό του συνολικού κόστους εργασίας είναι το 2ο μικρότερο ποσοστό (5,14%), μεταξύ των εξεταζόμενων χωρών της Eurostat (το ίδιο μέγεθος, στο σύνολο της οικονομίας στην Ελλάδα ισούται με 5,97%).

5. Οι **πραγματικές μέσες ετήσιες ώρες εργασίας ανά εργαζόμενο** στον κλάδο ανέρχονται σε 1.902, το υψηλότερο μέγεθος στις χώρες του ευρώ και ισοδυναμούν με εργασία όλες τις εργάσιμες μέρες του έτους, συμπεριλαμβανομένων και των αργιών και των ημερών κανονικής αδειάς. Αυτό σε χρήμα μεταφράζεται σε € 3.000 περίπου ετησίως (σε μέσες τιμές) ανά εργαζόμενο.

Χ. ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΒΑΣΕΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ 2009

ΜΕΣΟΣ ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΣΕ ΧΡΗΜΑ	2.318
ΥΠΕΡΤΕΡΕΣ ΤΩΝ Σ.Σ.Ε. 26% (1)	418.806.878
ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ	1.191.988.806
ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	24.871
ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΜΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	1.715
ΕΠΙΜΙΣΘΙΑ	364.813.410
ΔΩΡΑ ΠΑΣΧΑ,ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ,ΕΠΙΔΟΜΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	268.465.947
BONUS ΣΕ ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΥΣΙΕΣ ΕΞΟΔΟΙ ΣΕ ΧΡΗΜΑ (2)	96.347.463
ΥΠΕΡΤΕΡΕΣ+BONUS(1+2)	515.154.341

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ-ΤτΕ -Eurostat. Επεξεργασία: Γραμματείας Εργασιακών Σχέσεων ΟΤΟΕ

Με βάση τα τελευταία στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ του 2008 και σύμφωνα με τις ετήσιες αυξήσεις που αναφέρονται στην έκθεση του Διοικητή της ΤτΕ για τις τράπεζες το 2009, οι συνολικές αμοιβές της εξαρτημένης εργασίας σε ετήσια βάση για 57.903 τραπεζοϋπαλλήλους για το έτος 2009 ανέρχονται σε € 2.920.843.956 .

Από αυτές τις συνολικές αμοιβές αφαιρουμένων των συνολικών εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης τα υπόλοιπα κατανέμονται στον παραπάνω αριθμό του τακτικού προσωπικού των Τραπεζών ως εξής:

1. Σε μισθούς και ημερομίσθια: € 2.186.835.870
2. Σε άμεσες αμοιβές για 12 μήνες (χρόνος): € 1.610.795.684
3. Σε επιμίσθια στα οποία περιλαμβάνονται τα δώρα Χριστουγέννων – Πάσχα το επίδομα ισολογισμού και τα Bonus παραγωγικότητας ή άλλες έκτακτες αμοιβές: € 364.813.410
4. Σε πληρωμές για αποταμιευτικά προγράμματα: € 15.188.389
5. Σε πληρωμές για ημέρες που δεν πραγματοποιήθηκε εργασία (επίδομα αδείας,αργίες κλπ): € 151.883.886

6. Αμοιβές σε είδος: € 52.183.107

Τα παραπάνω ποσά αφορούν δύο κατηγορίες αμοιβών:

- Τις ρυθμισμένες αμοιβές που καθορίζονται με τις κλαδικές και επιχειρησιακές συμβάσεις και συμφωνίες (νομίμως καταβαλλόμενες αμοιβές)
- Τις υπέρτερες αμοιβές που χορηγούνται με μονομερείς αποφάσεις των Διοικήσεων των Τραπεζών σε συγκεκριμένες ομάδες ή άτομα.

Στις ρυθμισμένες αμοιβές περιλαμβάνονται οι άμεσες αμοιβές (12 μισθοί) τα δώρα Χριστουγέννων-Πάσχα, το επίδομα ισολογισμού και το επίδομα αδείας. **Η διαφορά που προκύπτει από το σύνολο των καταβαλλομένων μισθών και ημερομισθίων και των ρυθμισμένων αμοιβών που αναφέρουμε παραπάνω είναι οι υπέρτερες αμοιβές και τα bonus σε χρήμα που χορηγούν μονομερώς οι Διοικήσεις των τραπεζών.**

Η διαφορά αυτή αφορά 418.806.878 που αντιστοιχεί στο 19,15% και 96.347.463(bonus) που αντιστοιχεί στο 4,41% του συνόλου των καταβαλλομένων μισθών και ημερομισθίων.

Με βάση τα παραπάνω, ο μέσος ετήσιος μικτός μισθός που προκύπτει από τις ρυθμισμένες αμοιβές των τραπεζουπαλλήλων είναι 24.871 και ο μέσος μηνιαίος μικτός μισθός ανέρχεται σε € 1.715.

Οι υπέρτερες αμοιβές και τα bonus ή άλλες έκτακτες αμοιβές που χορηγούνται μονομερώς (εκτός ρυθμίσεων) από τις Τράπεζες είναι 515.154.341, δηλαδή ποσοστό 23,56% του συνόλου των καταβαλλομένων μισθών και ημερομισθίων στους 57.903 τραπεζοϋπαλλήλους.

ΧΙ. ΕΞΕΛΙΞΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΝΧΙ) ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (2008-2011)

(στοιχεία : ΤτΕ - Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας – 12/2011)

Η ποσοστιαία εξέλιξη της συνολικής χρηματοδότησης προς ιδιώτες και επιχειρήσεις έχει ως εξής:

	Σύνολο	Επιχειρήσεις	Ιδιώτες
2007-2008	+15,9%	+18,2%	+12,6%
2008-2009	+4,2%	+5,9%	+3,1%
2009-2010	0%	+1,1%	-1,2%
2010-Γ'τριμ. 2011	-2,2%	-0,9%	-3,1%

Οι ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές στις επιχειρήσεις της ελληνικής οικονομίας κατά κλάδους:

	Γεωργία	Βιομηχανία	Εμπόριο	Τουρισμός	Ναυτιλία	Κατασκευές	Ηλεκτρισμός	Μεταφορές
2007-2008	+20,3%	+15,9%	+19,6%	+19,8%	+18,8%	+35,2%	+29,8%	+26,8%
2008-2009	+3,8%	-3,5%	+4,2%	+7,8%	+4,1%	+2,7%	+14,7%	+25,2%
2009-2010	+1,1%	-2%	-3,5%	+2,9%	+4,2%	+1,9%	+21,6%	-9,2%
2010-Γ'τριμ. 2011	-4,3%	+0,5%	-5,3%	-0,8%	+1,2%	-2,1%	+11,1%	-11,9%

Η ανάλογη εξέλιξη της χρηματοδότησης προς ιδιώτες :

	Σύνολο	Στεγαστικά	Καταναλωτικά(και πιστωτικές κάρτες)	Λοιπά δάνεια(υπεραναλήψεις)
2007-2008	+12,6%	+11,2%	+16%	+9,5%
2008-2009	+3,1%	+3,7%	+2%	-1,1%
2009-2010	-1,2%	-0,3%	-4,2%	+10,7%
2010-Γ'τριμ. 2011	-3,1%	-2,1%	-6,5%	+15%

XII. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Οι πάσης φύσεως ενισχύσεις που έλαβαν οι τράπεζες από τα τέλη του 2008 (με τη ψήφιση του νόμου Αλογοσκούφη και με τις επεκτάσεις του) και μέχρι την 31/12/2010, ανέρχονται σε 60,4 δις ευρώ(πινακας στο τέλος).

Αυτό το ποσό δεν αντικατοπτρίζει το σύνολο των ενισχύσεων που έχουν λάβει οι τράπεζες μέχρι σήμερα, αλλά αυτά είναι τα επίσημα στοιχεία από τους Κρατικούς Προυπολογισμούς μέχρι και το 2010. Σε διευρεύνηση στοιχείων για το 2011 ενώ αναμενόταν να βρεθούν, στον Προυπολογισμό του 2012, αυτά δεν αποτυπώθηκαν-δημοσιεύθηκαν στο αντίστοιχο σχετικό κεφάλαιο των Εγγυήσεων του Ε.Δ. (κενή σελίδα)

Το εγκεκριμένο ποσό για το 2011 (δεν γνωρίζουμε αν έχει διατεθεί όλο) είναι 60 επιπλέον δις ευρώ.

Εν πάση περιπτώσει λαμβάνοντας ως υπόλοιπο ενισχύσεων στις τράπεζες τα 60,4 δις ευρώ, το ποσό αυτό ενώ θα έπρεπε(και σύμφωνα και τις πρόνοιες του νόμου, αφού δεν είχαν τοξικά προϊόντα οι τράπεζες) να κατευθυνθεί σε μεγάλο μέρος του, στην ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων-ιδιωτών, αυτό δε διαφαίνεται από τα συνολικά υπόλοιπα χρηματοδοτήσεων, καθώς αυτή αυξήθηκε μόνο κατά 9.7 δις ευρώ σε απόλυτα μεγέθη(2008-2010).

Μένει ένα υπόλοιπο 50,7 δις, που κατευθύνθηκε, όπως φαίνεται, προς ίδια χρήση των τραπεζών.

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΕΠΑΙΞΑΝ ΜΕ “ΤΟΞΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ”;

Το βασικό επιχείρημα που διαδίδεται μέσω του τύπου(ΕτΚ – 5/2/2012 σελ.19) είναι ότι οι τράπεζες δεν έπαιξαν σε εξεζητημένα χρηματοοικονομικά προϊόντα. Αυτό δε θα αμφισβητείτο αν δε τύχαινε, όλως τυχαίως, η κατάρρευση της Lehman Brothers τον 09/2008, να συνοδευτεί μετά από 3 μήνες με τη ψήφιση του 3723/2008. Αυτό δε συνέβη βέβαια μόνο στην Ελλάδα.

Οπως γράφεται από την ΤτΕ:

“Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έκτακτη σύνοδος κορυφής που έγινε στο Παρίσι τον Οκτώβριο του 2008 αποφάσισε τη στήριξη των οικονομιών μέσω της ενίσχυσης του τραπεζικού κλάδου με επιπρόσθετα μέτρα, πέραν εκείνων της παροχής ρευστότητας που από την αρχή της κρίσης εφάρμοζε η ΕΚΤ.” - Έκθεση για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα 06/2009.

Πως λοιπόν οι τράπεζες στην Ελλάδα κατάφεραν να μείνουν αλώβητες από το τσουνάμι, σε ένα παγκόσμιο χ/π σύστημα, στο οποίο ο ένας εξαρτάται από τον άλλο, όλοι γνωρίζουν και συμμετέχουν

σε όλα τα γρήγορα κερδοσκοπικά παιχνίδια, οι ελληνικές διοικήσεις των τραπεζών να γνώριζαν για το γρήγορο κέρδος που απέδιδαν αυτές οι επενδύσεις, και να μη μπήκαν στον πειρασμό να “ψωνίσουν”;

Η ίδια Εκθεση της ΤτΕ, αναφέρει και παραδέχεται έμμεσα τους λόγους για τους οποίους και η ΕΕ αλλά και η ελληνική κυβέρνηση, με τραπεζική-ευρωπαϊκή παρότρυνση, προχώρησαν στην ενίσχυση των τραπεζών :

“...Με δεδομένα τα ανωτέρω, τα μέτρα που αποφασίστηκαν σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες:

- 1) ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης των τραπεζών (π.χ. συμμετοχή του κράτους στο μετοχικό κεφάλαιο των τραπεζών μέσω αγοράς προνομιούχων μετοχών),
- 2) παροχή εγγυήσεων για τις υποχρεώσεις των τραπεζών (π.χ. διεύρυνση των ορίων εγγύησης των καταθέσεων πελατών, έκδοση νέου τραπεζικού χρέους με την εγγύηση του Δημοσίου κ.ά.),

3) **απαλλαγή των τραπεζών από “τοξικά” στοιχεία του ενεργητικού τους** (π.χ. μέσω της μεταφοράς τους σε ειδικό οργανισμό για τη διαχείρισή τους ή μέσω της **ανάληψης από το κράτος των ενδεχόμενων ζημιών, αν αυτές υπερβούν κάποιο επίπεδο !!!!**).

Στο πλαίσιο αυτό ψηφίστηκε, το Νοέμβριο του 2008, από τη Βουλή των Ελλήνων ο Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης. “

Και καταλήγει :

“Στην Ελλάδα, η πλήρης υλοποίηση του σχετικού νόμου εκτιμάται ότι **θα ενδυναμώσει περαιτέρω τη ρευστότητα και την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών**, θα αμβλύνει τις πιέσεις στα επιτόκια και **θα διευκολύνει την παροχή πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα**, περιορίζοντας τις επιπτώσεις από την κρίση στην πραγματική οικονομία και συμβάλλοντας στη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος”.

Δε νομίζουμε ότι χρειάζεται άλλη απόδειξη για το ποιός είχε ή δεν είχε τέτοια προϊόντα και που οδηγήθηκαν τα κεφάλαια αυτά, που πιθανώς στο μέλλον να αποπληρωθούν από τους φορολογούμενους, μέσω της αύξησης του δημοσίου χρέους, με την κατάπτωση των εγγυήσεων αυτών.

Ακόμα κι όταν λένε ότι δεν είχαν, πως μπορούν να μας το αποδείξουν; Ας μας κατατοπίσουν ανοίγοντας τα βιβλία τους με τα αναλυτικά στοιχεία των χαρτοφυλακίων τους την περίοδο εκείνη(ομόλογο-ομόλογο), για να τα εξετάσει ενδελεχώς ο κάθε ενδιαφερόμενος.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΠΟΥ ΠΙΕΖΕ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΝΑ ΑΓΟΡΑΣΟΥΝ ΟΜΟΛΟΓΑ ΕΡΧΕΤΑΙ ΤΩΡΑ ΝΑ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙ;

Ισχυροί τραπεζικοί κύκλοι διαρρέουν στον τύπο, ότι οι τράπεζες, πιέζονταν(από την κυβέρνηση) να αγοράσουν όμολογα, και όταν το έπρατταν αυτό γίνονταν για λόγους αλληλεγγύης. Αφού είχαν τόση ισχυρή δόση αλληλεγγύης προς την “πελατεία” τους, γιατί δε δάνειζαν τότε το Δημόσιο, με πολύ χαμηλά επιτόκια (βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ ή της ΤτΕ) για να στηριχθεί έτσι η ελληνική οικονομία και να μην επιβαρύνεται το δημόσιο χρέος;

Η “τραπεζική αλληλεγγύη” που φτάνει σε επίπεδο επιτοκίου 6-8% με ανάπτυξη ΑΕΠ αρκετά χαμηλότερη, είναι απλά κερδοσκοπική συμπεριφορά και δημιουργεί ανικανότητα στην αποπληρωμή του.

Οι τράπεζες όταν πίεζαν τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, να ανοίξουν γραμμές χρηματοδότησης, γιατί τώρα δε διαγράφουν τα δάνεια τους για λόγους αλληλεγγύης, παρά να αυξάνουν τα επιτόκια δανεισμού σε περίοδο παρατεταμένης ύφεσης; Αν δεν υπήρχε το ψηφισμένο πλαίσιο προστασίας των υπερχρεωμένων νοικοκυριών, πόσοι πλειστηριασμοί θα είχαν γίνει προκειμένου να “διοικήσουν” τις ζωές των ανθρώπων-δανειοληπτών τους;

ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Σχέση μισθού και παραγωγικότητας στις τράπεζες

Η παραπάνω ανάλυση αποδεικνύει, με όποιο δείκτη κι αν μετρηθεί, ότι δικαιολογείται απόλυτα η υψηλότερη αμοιβή στον κλάδο των τραπεζών είτε σε όρους κατώτατου μισθού, είτε σε όρους μέσων μισθών σε σχέση με το υπόλοιπο της οικονομίας.

Η υψηλή παραγωγικότητα του κλάδου των πιστωτικών ιδρυμάτων, σε ποσοστό μέχρι και 146,78% το 2010, σε σχέση με το υπόλοιπο της οικονομίας (τομέας Eurostat: Business economy) υπερκαλύπτει την διαφορά κατά 39,86% των υψηλότερων αμοιβών σε μέσους μισθούς.

Ακόμα και με τον πρωτότυπο δείκτη της ΤτΕ η διαφορά της παραγωγικότητας ανέρχεται σε 60% το 2010 ενώ οι μισθοί μόνο κατά 39,86.

Επίσης προκύπτει πως ο τραπεζοϋπάλληλος «εισπράττει» σε μισθό χαμηλότερο μερίδιο από την παραγωγικότητά του, σε σχέση με αυτό που εισπράττει ο μέσος εργαζόμενος στην υπόλοιπη οικονομία της χώρας.

Η εικόνα του προσαρμοσμένου μοναδιαίου κόστους εργασίας, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ αποδεικνύει τη χαμηλή συσχέτιση μεταξύ του κατά κεφαλή κόστους εργασίας και της παραγωγικότητας της εργασίας στην Ελλάδα, σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ.

Αυτό δείχνει πως οι μισθοί στις τράπεζες, αν ληφθεί υπόψη και η παραγωγικότητα, όχι μόνο δεν είναι «υπερβολικοί» στην Ελλάδα, αλλά σε σχέση με τους ανταγωνιστές στην Ευρώπη, «αποσπούν» χαμηλότερα μερίδια παραγωγικότητας. Σε επίπεδο μισθών το 2008, η Ελλάδα ξεπερνά μόνο τη Μάλτα και την Ιρλανδία. Το ίδιο μέγεθος, εκφρασμένο σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης(PPS), βρίσκεται στο 85% του μέσου όρου των 15 χωρών και ξεπερνά μόνο τη Φινλανδία.

2. Οικονομικά στοιχεία τραπεζών

1. Το σύνολο των καθαρών εσόδων από τόκους των 15 μεγαλύτερων εμπορικών τραπεζών στην Ελλάδα ήταν 39,967 δις ευρώ την πενταετία 2006-2010(διαχρονική αύξηση κατά 27,12%, με σημαντική αύξηση πάνω από 7% τη διετία 09-10).

Το εισόδημα αυτό των τραπεζών, ουσιαστικά αφαιρέθηκε από το εισόδημα των δανειοληπτών (και της οικονομίας) την πενταετία 2006-2010, που αντιστοιχεί κατ'ετος σε πάνω από 3% του ΑΕΠ. Αντιλαμβανόμαστε την προνομιακή θέση που κατέχει το τραπεζικό σύστημα στην οικονομία, καθώς μπορεί να απορροφά πόρους από την παραδοσιακή του δραστηριότητα, ακόμα και σε περιόδους ύφεσης.

2. Οι ελληνικοί τραπεζικοί όμιλοι διαθέτουν διαχρονικά, το υψηλότερο καθαρό επιτοκιακό περιθώριο σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς, στοιχείο που επιβαρύνει περισσότερο τους δανειολήπτες της χώρας ενώ παράλληλα τις καθιστά και πιο ανταγωνιστικές σε σχέση με τις ευρωπαϊκές τράπεζες.
3. Άλλος ένας σημαντικός δείκτης στον οποίο υπερτερούν οι ελληνικές τράπεζες είναι ο δείκτης συνολικής αποτελεσματικότητας (κατά πόσο δηλαδή τα έσοδα καλύπτουν τα έξοδα και απομένει και κέρδος). Συγκριτικά με τις 11 μεγαλύτερες ευρωπαϊκές χώρες σε επίπεδο ομίλων, έχει το μικρότερο δείκτη εξόδων προς έσοδα. Επίσης διαθέτει συγκριτικά πολύ μικρότερο δείκτη ακόμα και με τις εγχώριες εμπορικές τράπεζες στη Γερμανία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΠΙΝΑΚΕΣ

ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ(απασχολούμενοι)

Ετήσιοι Μικτοί Μισθοί και Ημερομίσθια (Ελλάδα)			
Ετος	Υπόλοιπο οικονομίας	15 Εμπορικές Τράπεζες	Διαφορά
2010	-	38930	-
2009	28.241	39.498	39,86%
2008	26.661	37.755	41,61%
2007	26.328	38.131	44,83%
2006	24.122	35.806	48,44%

Παραγωγικότητα εργασίας ανά απασχολούμενο (Ελλάδα)			
Ετος	Υπόλοιπο οικονομίας	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Διαφορά
2010	41.437	92.809	123,97%
2009	41.417	97.623	135,71%
2008	41.391	92.608	123,74%
2007	39.609	100.380	153,42%
2006	38.115	105.596	177,04%

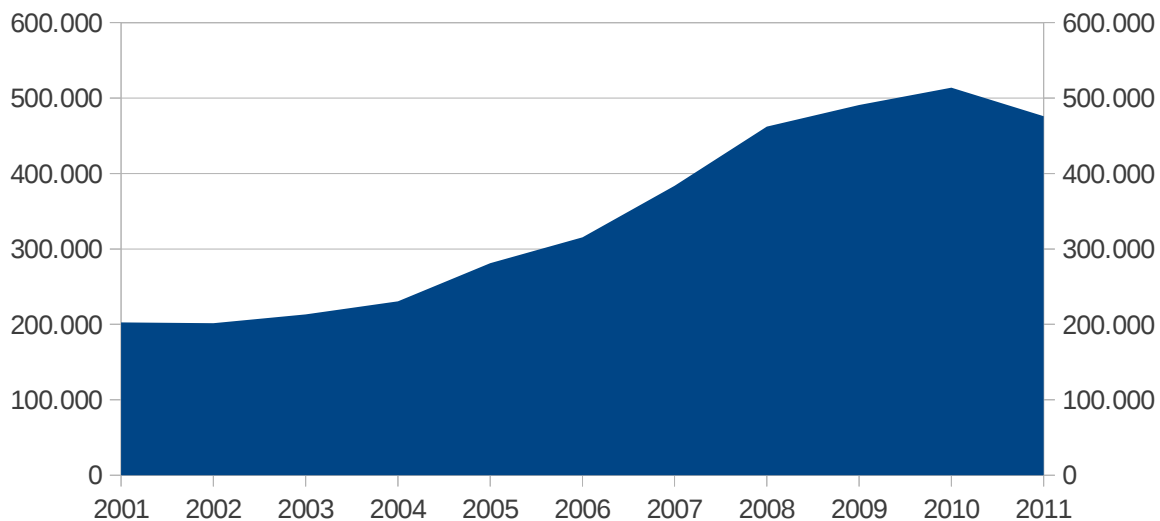
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (μισθωτοί) σύμφωνα με ΤτΕ

Ετήσιοι Μικτοί Μισθοί και Ημερομίσθια (Ελλάδα)			
Ετος	Υπόλοιπο οικονομίας	15 Εμπορικές Τράπεζες	Διαφορά
2010	-	38930	-
2009	28.241	39.498	39,86%
2008	26.661	37.755	41,61%
2007	26.328	38.131	44,83%
2006	24.122	35.806	48,44%

Παραγωγικότητα εργασίας ανά μισθωτό (Ελλάδα)			
Ετος	Υπόλοιπο οικονομίας	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Διαφορά
2010	58005	92.809	60,00%
2009	58.245	97.807	67,92%
2008	57.950	92.794	60,13%
2007	55.686	100.565	80,59%
2006	54.100	105.790	95,54%

Μεταβολή Ενεργητικού Ελληνικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων

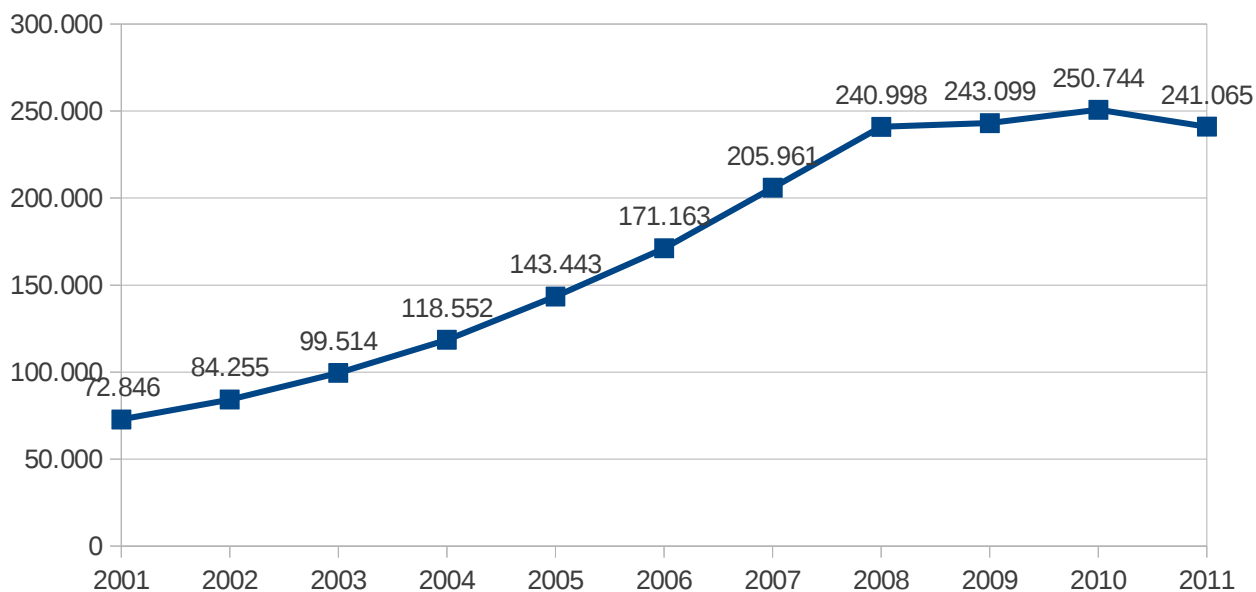
σε εκ. ευρώ



Πηγή : ΤτΕ

Υπόλοιπα χρηματοδότησης σε ιδιώτες - επιχειρήσεις (μη χ/π)

σε εκ. ευρώ - τέλη περιόδου



Πηγή: ΤτΕ

Χορήγηση Εγγυήσεων σε Τραπεζικά Ιδρύματα

βάσει του ν. 3723/2008 (Α' 250) - εκ. Ευρώ

Efg Eurobank Ergasias	12550
Εθνική Τράπεζα	13373,3
Alpha Τράπεζα	10476,6
Τράπεζα Πειραιώς	8148,6
Αγροτική Τράπεζα	4696,8
Attica Bank	215
Proton Bank	149,4
Σύνολο	49609,7
Προνομιούχες μετοχές	
εκ. ευρώ	
Τράπεζα Πειραιώς	370
Attica Bank	100,2
Alpha Τράπεζα	940
Proton Bank	80
Ταχυδρομικό Ταμ.	224,96
Efg Eurobank Ergasias	950,12
Εθνική Τράπεζα	350
FBB	50
Πανελλήνια Τράπεζα	28,3
Σύνολο	3093,58

Χορήγηση Ειδικών Τίτλων σε Τραπεζικά Ιδρύματα βάσει του ν. 3723/2008 (Α' 250)

εκ. ευρώ

Aegean Baltic	40
Alpha Τράπεζα	1629
Aspis Bank	86
Efg Eurobank Ergasias	1737
FBB	60
Millenium	98
Proton Bank	78
Αγροτική Τράπεζα	1407
Attica Bank	200
Γενική Τράπεζα	158
Εθνική Τράπεζα	787
Παγκρήτια Συν. Τραπ	29
Πανελλήνια Τράπεζα	41
Συνετ. Ευβοιας	6
Συνετ. Θεσσαλίας	78,3
Συνετ. Λαμίας	2
Τραπεζα Πειραιώς	1289
Συνολο	7725,3

Γενικό Σύνολο

31/12/2010

60428,58

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ⁽¹⁾ ΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

(Υπόλοιπα και καθαρές ροές σε εκατ. ευρώ)

	ΔΕΚ. 2010	ΟΚΤ.2011	ΝΟΕ.2011	ΔΕΚ.2011
I. ΣΥΝΟΛΟ				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	257.846	251.106	249.996	248.535
μηνιαία καθαρή ροή	244	-510	-1.267	-1.746
(%) 12μηνια μεταβολή	0,0%	-2,2%	-2,4%	-3,2%
II. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	123.244	121.670	121.244	120.126
μηνιαία καθαρή ροή	475	225	-614	-1.422
(%) 12μηνια μεταβολή	1,1%	-0,4%	-0,5%	-2,0%
IIA. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	116.514	113.926	113.564	113.045
μηνιαία καθαρή ροή	100	-609	-550	-812
(%) 12μηνια μεταβολή	0,8%	-0,9%	-1,0%	-1,8%
1. Γεωργία				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	2.060	2.018	2.003	2.009
(%) 12μηνια μεταβολή	1,1%	-4,7%	-5,4%	-5,6%
2. Βιομηχανία				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	24.269	23.884	23.764	23.405
(%) 12μηνια μεταβολή	-2,0%	0,3%	0,5%	0,1%
3. Εμπόριο				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	25.355	25.153	24.954	24.687
(%) 12μηνια μεταβολή	-3,5%	-5,5%	-6,0%	-6,0%
4. Τουρισμός				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	7.355	7.291	7.238	7.229
(%) 12μηνια μεταβολή	2,9%	-0,1%	-1,5%	-2,3%
5. Ναυτιλία				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	17.498	17.600	17.710	18.008
(%) 12μηνια μεταβολή	4,2%	1,0%	0,6%	2,1%
6. Κατασκευές				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	11.327	10.962	10.900	10.553
(%) 12μηνια μεταβολή	1,9%	-2,8%	-3,3%	-7,4%
7. Ηλεκτρισμός - Φωταέριο - Ύδρευση				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	5.155	5.684	5.850	5.927
(%) 12μηνια μεταβολή	21,6%	12,4%	17,8%	12,3%
8. Μεταφορές πλην Ναυτιλίας				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	1.935	1.907	1.824	1.853
(%) 12μηνια μεταβολή	-9,2%	-9,0%	-6,9%	-3,7%
9. Λοιπά				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	21.561	19.427	19.322	19.375
(%) 12μηνια μεταβολή	4,1%	0,7%	-0,1%	-2,1%
IIΒ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ & ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	6.730	7.744	7.680	7.081
μηνιαία καθαρή ροή	375	833	-65	-610
(%) 12μηνια μεταβολή	8,2%	7,6%	10,0%	-5,2%
III. ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ, ΑΓΡΟΤΕΣ & ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	16.483	15.529	15.363	15.359
μηνιαία καθαρή ροή	28	-180	-147	0
(%) 12μηνια μεταβολή	0,3%	-5,7%	-6,5%	-6,6%
IV. ΙΔΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	118.119	113.907	113.389	113.050
μηνιαία καθαρή ροή	-259	-554	-506	-324
(%) 12μηνια μεταβολή	-1,2%	-3,6%	-3,8%	-3,9%
1. Στεγαστικά				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	80.507	78.869	78.506	78.393
μηνιαία καθαρή ροή	-48	-278	-326	-176
(%) 12μηνια μεταβολή	-0,3%	-2,4%	-2,7%	-2,9%
2. Καταναλωτικά				
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	35.081	33.385	33.194	32.985
μηνιαία καθαρή ροή	-268	-157	-167	-130
(%) 12μηνια μεταβολή	-4,2%	-6,7%	-6,7%	-6,4%

